

ЗАХОДИ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Програми економічного і соціального розвитку Олександрійської територіальної громади на 2024 рік для довкілля, у тому числі для здоров'я населення розроблені відповідно до Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272 з урахуванням результатів громадського обговорення, консультацій з органами виконавчої влади у процесі проведення стратегічної екологічної оцінки.

Наслідки впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Програми економічного і соціального розвитку Олександрійської територіальної громади на 2024 рік (далі – Програма), зокрема, з метою виявлення несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

При проведенні моніторингу реалізації рішень Програми, особливу увагу треба звертати на своєчасне виконання робіт по інженерному облаштуванню території, стежити за комплексністю житлової забудови, на виконання заходів, передбачених в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених у Програмі, а також заходів, передбачених цільовими галузевими програмами (в т.ч. регіональними, обласними) в сфері охорони навколишнього природного середовища, є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення громади.

У сфері охорони повітряного басейну буде вивчатись виконання таких заходів, як:

- виконання планувальних заходів (створення та озеленення нормативних санітарно-захисних зон для промислових і сільськогосподарських підприємств та інших виробничо-комунальних об'єктів; перенесення або закриття підприємств та інших об'єктів, що мають шкідливі викиди в атмосферу; розвиток вуличної мережі; створення системи захисного озеленення);

- виконання технологічних та санітарно-технічних заходів (впровадження нових мало- та безвідходних технологій на промислових підприємствах, модернізація існуючих об'єктів тепло- енергопостачання, впровадження теплових установок сучасного типу з використанням природних джерел енергії, тощо).

Моніторинг роботи систем водопостачання та каналізування (в тому числі зливава каналізація) визначається за результатами лабораторних досліджень якості питної води та води водних об'єктів за хімічними та бактеріологічними показниками.

Моніторинг реалізації Програми базується на розгляді індикаторів та аналізі досягнення запланованих цілей. Моніторинг екологічних індикаторів ефективності Програми є важливою формою контролю за фактичним впливом на довкілля під час реалізації Програми.

На підставі проведеного в звіті про SEO аналізу зроблено висновок, що Програма відповідає державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів Програми не справляє значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

Враховуючи специфіку документа державного планування та період, на який здійснюється планування (пункт 6 постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення»), заплановано здійснення наступних заходів:

1. Порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками у громаді, де реалізуються заходи Програми, один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження, даних спостережень Кіровоградського обласного центру з гідрометеорології та Регіонального офісу водних ресурсів у Кіровоградській області.

2. Порівняння захворюваності населення, у тому числі окремо захворюваності органів дихання, з минулорічними показниками у громаді, де реалізуються заходи Програми, один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження та даних Державної Установи «Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України».

Моніторинг та контроль заходів з реалізації Програми проводиться щороку за такими показниками (Таблиця 1).

Таблиця 1

План моніторингу за станом навколишнього середовища

№ з/п	Показники	Одиниця виміру
1.	Загальні обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення на території громади	тис. тонн
2.	Загальні обсяги викидів в атмосферне повітря окремо по парникових газах від стаціонарних джерел забруднення на території громади	тис. тонн
3.	Кількість реконструкцій, модернізацій, систем пило-, газоочисних установок підприємств, установ, організацій громади, у т.ч. соціальної сфери	одиниць
4.	Поширеність та захворюваність серед населення громади	zareєстровано всього за рік
5.	Обсяг захоронених відходів	відсоток від загальної кількості утворених відходів
6.	Кількість відновлених зелених насаджень шляхом створення та здійснення догляду за ними для підтримки екологічного балансу	одиниць
7.	Середньорічний радіаційний рівень	у відповідних одиницях виміру
8.	Забезпеченість лікарями	% на 100 тис. населення
9.	Якість питної води: за фізикохімічними та бактеріологічними показниками.	у відповідних одиницях виміру

Здійснення моніторингу наслідків виконання Програми щодо впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, за визначеними показниками дасть можливість своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню.

На підставі результатів державного статистичного спостереження та даних спостережень буде проводитись порівняльний аналіз фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками. У разі виявлення перевищень минулорічних показників буде проводитись аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Програми.